

5.6.4. Zeměpis

Při zeměpise žáky na naší škole vzděláváme tak, aby se postupně seznámili se souvislostmi přírodních podmínek a života lidí v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě. Žáci se učí a získávají dovednosti a schopnosti v oblasti kartografie, geografie, přírodního obrazu země, životního prostředí, světových regionů aj.

Zeměpis se na 2. stupni ZŠ učí v následující časové dotaci: 6.-8. ročník 2 hodiny týdně, 9. ročník 1 hodina týdně.

Očekávané výstupy

📌 GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE

žák

- 1V1 organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických elaborátů, grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů
- 1V2 používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii
- 1V3 přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině
- 1V4 vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu

📌 PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ

žák

- 2V1 zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy
- 2V2 prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země
- 2V3 rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu
- 2V4 porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost

📌 SVĚTOVÉ REGIONY

žák

- 3V1 rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci světových regionů
- 3V2 lokalizuje na mapách hlavní světové makroregiony podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny
- 3V3 srovnává a hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti vybraných světových makroregionů, tj. světadílů, oceánů a jejich částí a vybraných (modelových) států
- 3V4 zvažuje, jaké změny ve vybraných světových regionech nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich

📌 SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ

žák

- 4V1 posoudí prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí mozaiku multikulturního světa
- 4V2 posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel
- 4V3 zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje
- 4V4 srovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit
- 4V5 srovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků

4V6 lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické zájmy v konkrétních světových regionech

☞ ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

žák

5V1 srovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin

5V2 uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)

5V3 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí

☞ ČESKÁ REPUBLIKA

žák

6V1 vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy

6V2 zhodnotí přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům

6V3 zhodnotí polohu, přírodní poměry a zdroje České republiky v evropském a světovém kontextu

6V4 lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit

6V5 uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států

☞ TERÉNNÍ GEOGRAFICKÉ PRAXE A APLIKACE

žák

7V1 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu, aplikuje praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny

7V2 aplikuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech

Průřezová témata

V rámci zeměpisu jsou realizovaná tato témata:

6.

7. 1 – Osobní a sociální výchova

- Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění - průběžně
- Komunikace - počasí, pozorování v terénu
- Kooperace a kompetice - přír. krajiny a jejich využití, světové oceány, oblasti Evropy, regiony ČR – při skupinové práci

8. 2 – Výchova demokratického občana

- Občan, občanská společnost a stát - politický zeměpis – dělení států, obyvatelstvo, obyvatelstvo ČR

9. 3 – Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Evropa a svět nás zajímá (evropské organizace, obyvatelstvo a oblasti Evropy, poloha ČR)

10. 4 – Multikulturní výchova

- Kulturní diference - obyvatelstvo Evropy
- Etnický původ - obyvatelstvo ČR

11. 5 – Enviromentální výchova

- Ekosystémy (hydrosféra, biosféra, přírod. krajiny a jejich využití, hospodářství, přírod. poměry)
- Základní podmínky života- hydrosféra, atmosféra, pedosféra, přírod. krajiny a jejich využití, hospodářství, zemědělství ČR)

- Lidské aktivity a problémy život. prostředí - světové hospodářství

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV.